

EAPTI – SEB

mentorka:
dr Ivana Vidaković

kandidatkinja:
Andrijana Taskov

U KONTAKTU LIČNOG I POLITIČKOG

– GDE JE MESTO GEŠTALT PSIHOTERAPIJE?

Beograd, 11. oktobar 2024.

SADRŽAJ

*Psihoterapija je u
celini politička,
znala i htela to ili ne.*

Schulthess, 2020

1. TEORIJA I ISTORIJA

2. SAVREMENOST

ODGOVORNO
3. ODGOVARANJE
U PRAKSI

1.1. TEORIJA POLJA

*Nijedan čovek
nije ostrvo.*

Zinker, 1998; Wheeler, 2000

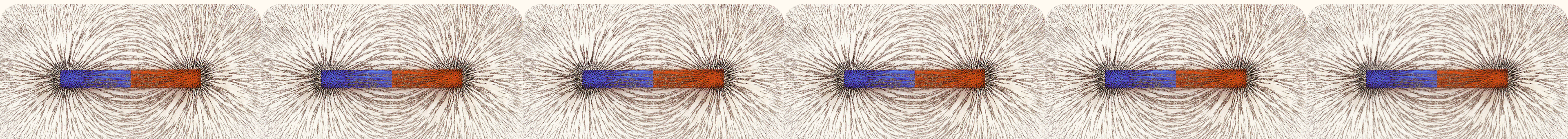
Odnosi su inherentni egzistenciji koju poznajemo, dinamični i organizovani (Yontef, 1993). Mreža odnosa kreiranih iz kontakata, jeste polje. Ponašanje pojedinca je funkcija interakcije (kontakta) pojedinca i okoline (Lewin, 1951).

*„Sada se **self** ne može razumeti drugačije nego kroz polje, kao što se dan ne može razumeti drugačije osim u kontrastu sa noći“ (Perls, 1978).*

Polje je jedinstvena, interaktivna, kontinuirana celina koja nije nastala prostim zbrajanjem pojedinačnih elemenata, već predstavlja jedinstvenu konfiguraciju polja u datom vremenu i prostoru. Posmatranje ukupne (totalne) situacije (Lewin, 1951), svih sila, dinamika u polju koje se kreću kroz prostor i vreme.

„KONTAKT JE PRVA REALNOST“

(Perls, et al. 1951/1980; Gutjahr, 2024)

1.2. POLITIČKO DELOVANJE – ISTORIJA

emancipatorska i relacionala

Relativnost anarhističkog principa prema stvarnoj situaciji je suština anarhizma. To je “neprekidno suočavanje sa sledećom situacijom i budnost da se osigura da se ranije slobode ne izgube i ne pretvore u suprotnost” [...]

Goodman, 1968.

1.3. POLITIČKO DELOVANJE – DOPRINOSI

HOMO HOMINI LUPUS

Tomas Hobs

DANAS?

TRADICIONALNA PSIHOANALIZA / TEORIJA POLITIKE

- **KONFLIKT**
- **intrapersonalno**
- dihotomije ili / ili
- sukob prirode (životinje) i kulture (društvo) - pobeda jedne dihotomije
- interpretacija o prošlom
- struktura

GEŠTALT

- **KONTAKT**
- **interpersonalno** / polje
- dijalektičke polarnosti i/i
- **dinamička integracija** prirode (životinje) i kulture (društvo)
- ovde i sada sa fokusom na sledeće
- proces

PITANJE AGRESIJE

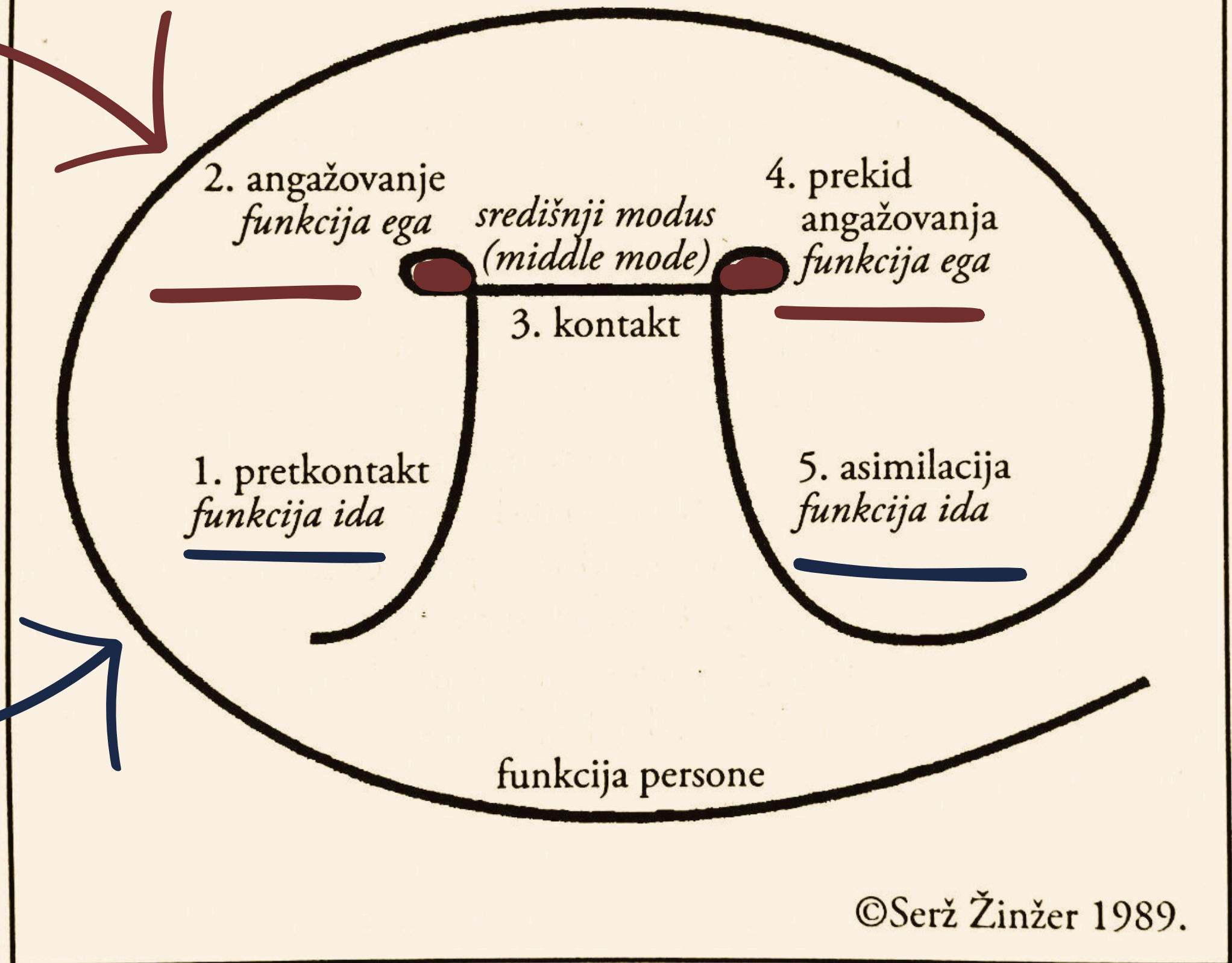
Suština konflikta u poremećaju u polju, na granici kontakta i tamo se mora tretirati. Govorimo o „neosvešćenim konfliktima“, a ne o „unutrašnjim konfliktima“. Stoga, načelno i u osnovi ne treba otklanjati konflikte već proći kroz njih. Vera u intencionalnost.

2. SAVREMENOST

POLITIČKO POLJE

DRUŠTVENO POLJE

CIKLUS KONTAKTA U PET FAZA (S. Žinžer, 1989)

2. SAVREMENOST

DRUŠTVENO POLJE

POLITIČKO POLJE

2. SAVREMENOST

DRUŠTVENO POLJE

POLITIČKO POLJE

Globalni jedinstveni proces velikih promena kao ključno obeležje naše savremenosti.

Simboličan prikaz dve dijalektičke polarnosti: "**društveno topljenje**" i "**političko gorenje**" poznatih društvenih i političkih struktura. Dve polarnosti imaju različite (suprotne) manifestacije ali proizvode iste efekte nestabilnosti i razgradnje postojećeg grounda.

2. SAVREMENOST

HOMO HOMINI EMPTOR

Gutjahr, 2024

2.1. FLUIDNO DRUŠTVENO POLJE

„**Fluidna modernost**“ – uslovi u kojima pojedinci deluju menjaju se brže nego što je potrebno da se načini delovanja konsoliduju u navike i rutine. Važna je brzina a ne trajanje.

Suštinski konzumerističko društvo.

Ground je nestabilan, čitavo polje je „živi pesak“ (Bauman, 2009). Nestabilni su svi dosadašnji konstrukti, nestabilne su i činjenice. Ljudske relacije su razvodnjene; nedostatak podrške u odnosima i posledični nedostatak samopodrške.

- HIPER-INDIVIDUALIZAM
- IZMENJENA PRIRODA AGRESIVNOSTI

2. SAVREMENOST

TEKTONSKE PROMENE U GLOBALNOM POLITIČKOM POLJU

UNIPOLARNOST

MULTIPOLARNOST

3. ODGOVORNO ODGOVARANJE U PRAKSI

INDIVIDUALNI

DRUŠTVENI

POLITIČKI

- Radikalno relacioni pristup
- Potreba za **ukorenjenošću** - cilj je da se ponovo izgrade one izvesnosti koje su nekada uzimane zdravo za gotovo, a koje sada izgleda da nedostaju u fluidnom društvu. Tu ključno mesto zauzima, rad na pozadini više nego na figuri, kontakt sa telom i relacioni odnos, kao protivteža desenzitizaciji koju podstiče brzina fluidnog društva. Radi se na podržavanju odnosa i ostajanju u odnosu, razvijanja podrške i samopodrške.
- Rad u polju - društvenom i političkom (ekološke teme) i globalni odnosi.
- Držanje kompleksnosti i izbegavanje redukcionizma i “kolapsa složenosti” u jednostranost i jednostavnost.
- Norme i vrednosti međunarodnog sistema: demokratizacija odnosa na svim nivoima (Fairfield, 2010), važnosti deljenja moći (Zinker, 1998), podsticanje uvažavanja različitosti društava i organizacija društava nasuprot uniformnosti kulture i organizovanja.
- **DIJALOG - validiranje i poštovanje različitosti (svih elemenata polja)**

ZAKLJUČAK

Geštalt terapija uspostavlja paradigmu o kreativnim potencijalima ljudske prirode, kojoj je inherentan kontakt, saradnja i susret.

Umesto sveta zaraćenih delova, ili svetskog ujedinjenja koje je izgrađeno na negaciji i homogenizaciji njegovih sastavnih delova, novi poredak, da bi bio održiv, vitalan i zdrav, mora biti onaj u kojem je vibranta, smisljena celina stanje u polju koje neguje i podržava potpuni razvoj svih njegovih delova, i obrnuto (Wheeler, 2000).

Različitosti su uvek pretnja uniformnosti. Humaniji društveni i politički poredak se može ostvariti jedino iz iskustva međusobnog priznavanja, uz poštovanje drugog, solidarnosti a sve složeniji i premreženiji svet jedino može opstati na principima podržavajuće saradnje, društvene kohezije i mirne koegzistencije svih.

Ovde (*here*), sada (*now*) i u vezi sa narednim koracima (*next*), mesto geštalt terapije u kontaktu ličnog i političkog baš na mestu kontakta i u obuhvatanju kroz paradigmu usresređenu na polje. Geštalt terapija može doprineti stvaranju nove ravnoteže između *autonomije* pojedinca i *zajednice*. Fokus na polje i eksperimentalna kreativna smelost za dalji rast i razvoj ka horizontima geštalt terapije može biti budući fokus.

HVALA NA
PAŽNJI!